

**Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова
Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики,
порівняльного мовознавства та перекладу**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III Міжнародної
науково-практичної конференції
“ФІЛОСОФІЯ МОВИ ТА НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ
В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ Й ЛІНГВІСТИЦІ”
2 квітня 2021 року, м. Київ**

**COLLECTION OF PAPERS
of Third International Scientific and Practical Conference
“LANGUAGE PHILOSOPHY AND NEW TRENDS
IN TRANSLATION AND LANGUAGE STUDIES”
April 2, 2021, Kyiv**

Міністерство освіти і науки України

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М.П. ДРАГОМАНОВА**

**Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики,
порівняльного мовознавства та перекладу**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III Міжнародної науково-практичної конференції
“ФІЛОСОФІЯ МОВИ ТА НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ
В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ Й ЛІНГВІСТИЦІ”**

**2 квітня 2021 року
м. Київ**

**April 2, 2021
Kyiv**

**COLLECTION OF PAPERS
of Third International Scientific and Practical Conference
“LANGUAGE PHILOSOPHY AND NEW TRENDS
IN TRANSLATION AND LANGUAGE STUDIES”**

Філософія мови та нові тенденції в перекладознавстві й лінгвістиці: збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції. У 2 ч. Ч. 1 (227 с.). Київ, 2021.

У збірнику матеріалів III Міжнародної науково-практичної конференції “Філософія мови та нові тенденції в перекладознавстві й лінгвістиці” розглянуто низку актуальних питань, що стосуються теорії та методології лінгвофілософських студій, філософських засад мовної освіти та лінгводидактики, нових тенденцій в перекладознавстві та формуванні іншомовної компетенції, теорії і практики наукового, технічного та художнього перекладу, перекладознавства і корпусної лінгвістики, мовних контактів у контексті глобалізаційних процесів та етнокультурних факторів міжкультурної комунікації, проблем когнітивної семантики та когнітивного синтаксису, а також сучасних проблем і перспектив лінгвопрагматики.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії:

Леміш Н.Є., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу.

Члени редакційної колегії:

Матвєєва С.А., доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу;

Маїтакова Н.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу;

Орлова Ю.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу;

Сафононова Н.М., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу;

Вайноренє І.П., доктор філософії, доцент кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу;

Кравченко О.В., старший викладач кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу.

Відповідальний секретар:

Ломачевська І.В., лаборант кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу.

Друкується за рішенням кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу факультету іноземної філології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол № 9 від 22.04.2021 р.).

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ЗМІСТ

Ткаченко С.І. <i>Переклад як глобальне явище культури</i>	5
Kukowicz-Żarska K. <i>Wartościowanie i ironia w kontekście teorii aktów mowy</i>	12
Stanulewicz D., Radomyski K. <i>The colour red in neo-melanesian: a corpus study</i>	15
Баклаженко Ю.В. <i>Переклад юридичної термінології на матеріалі угоди про асоціацію між Україною та ЄС</i>	20
Балабан О.О. <i>Симулякризація як універсальний когнітивний механізм концептуалізації людської свідомості</i>	23
Блинова І.А. <i>Звукообразжальний потенціал англomовної художньої прози комічного спрямування</i>	26
Бобер Н.М. <i>Емоційно-оцінні іменники у структурі сучасної англійської мови</i>	31
Борбенчук І.М. <i>Неологізми як ідіостильова своєрідність поезії Катулла</i>	35
Вайноренс І.П. <i>Каузальна домінанта ЕФЕКТ в українськомовній картині світу</i>	38
Горбач Н.Л., Іванова І.Л., Кальченко Т.М. <i>Процес словотворення “клінінг”</i>	43
Давиденко А.О. <i>Етнокультурні особливості здійснення мовних та міжкультурних контактів в умовах глобалізації</i>	46
Давиденко В.І. <i>Сучасні системи машинного перекладу: історія, стан і перспективи</i>	49
Давидченко І.Д. <i>Лінгвокультурологічна зумовленість перекладу в контексті міжкультурної комунікації</i>	53
Demenchuk O.V. <i>Lexical semantic derivation models in a typological perspective</i>	57
Дзикович О.В. <i>Стратегії читання у наукових розвідках</i>	60
Дмитрошкін Д.Е. <i>Числівникові композитні номінанти із прийменниками FOR та ON в сучасному американському спортивному медіадискурсі</i>	62
Дяків Х.Ю. <i>Фактори впливу дискурсивного середовища на комунікативні девіації в українсько- і німецькомовних відеоінтерв'ю</i>	67
Єгорова А.В. <i>Роль мовних контактів в історії розвитку англійської мови від найдавніших часів до сьогодення</i>	71
Залужна О.О., Ходанович А.Є. <i>Соціолінгвістичні і паралінгвістичні аспекти англійськомовного рекламного слогану</i>	75
Книш І.В. <i>Роль освіти і виховання в упровадженні номадичних практик: історія і сучасна інтерпретація</i>	81
Князьська Ю.О. <i>Від норми до неожаргонізмів: лексичний склад сучасного політичного дискурсу</i>	86
Kovalenko J. <i>To the problem of translating: historical issue</i>	89
Колісник В.Ю. <i>Взаємний вплив бажання й інтересу до вивчення іноземної мови та усталеності професійного вибору майбутніх інженерів-програмістів</i>	92
Комаровська-Воловик В.Ф. <i>Мовна реформа XVI століття та «Champfleury» Жоффруа Топі: історичний досвід та сучасна практика</i>	97
Крапива Ю.В. <i>Трансформації під час перекладу медіатексту (на матеріалі текстів новин інформаційного агентства “Бі-Бі-Сі”)</i>	101
Кротенко Л.Б. <i>Соціокультурні передумови сучасного викладання іноземної мови у вищій школі</i>	106
Куликова Л.А. <i>Розвиток м'яких навичок (soft skills) при підготовці майбутніх перекладачів</i>	110
Лалаян Н.С. <i>Перекладацькі аберації в українському перекладі роману Б. Шлінка “Der Vorleser”</i>	115

Левчук А.О., Лупанчук Д.В. <i>Лексико-семантична характеристика термінів на позначення діячів наук в українській та англійській мовах</i>	118
Лемещенко-Лагода В.В. <i>Методологічні підходи до тлумачення національно-маркованих одиниць у словниках міноритарних мов (на прикладі шотландської мови скотс)</i>	121
Леміш Н.Є. <i>Isomorphic and allomorphic gramatical categories of the English and Ukrainian nouns</i>	126
Литвинов О.О. <i>Лінгвокультурний аспект англомовного корпусу номінацій зорового коду</i>	129
Литнєва Г.П. <i>Teaching English via group-based discussions</i>	134
Макєдонова О.Д. <i>Реклама як соціокультурний і лінгвальний феномен</i>	138
Мaksymova K.V. <i>Modern trends for the formation of foreign language communicative competence of future specialists in the field of physical culture and sports</i>	143
Мамедова А.І. <i>Аналітичні загадки-історії та їх синтаксична система</i>	147
Матвєєва С.А. <i>Корпус текстів як інструмент обробки мовного матеріалу</i>	150
Маштакова Н.В. <i>Принципи лінгвокультурного та когнітивного підходів до вивчення прислів'їв із семантикою прикмет</i>	155
Миколаєнко М.Ю. <i>Маніпулятивний потенціал адресації в рекламі</i>	160
Місеньова В.В. <i>Особливості викладання галузевого перекладу в юридичному зво</i>	163
Москалюк В.М. <i>Розбудова української мови як інтерсемантична проблема</i>	166
Нагачевская С.А. <i>Лингвопрагматический подход в обучении иностранному языку студентов неязыковых специальностей</i>	172
Новосад Ю.І. <i>Екопереклад – який він?</i>	174
Onyshchuk M. <i>Lexicographic approach to the contrastive corpus-based studies</i>	177
Орлова Ю.В. <i>Зміст концепту ВІК ЛЮДИНИ у ментальному лексиконі носіїв української мови (за даними вільного асоціативного експерименту)</i>	180
Панченко О.І. <i>Принцип доместикації у перекладі роману Джейн Остін «Гордість та упередження» українською мовою</i>	185
Пономаренко Л.В. <i>До питання про формування іншомовної комунікативної компетенції з використанням інтерактивних методів навчання</i>	189
Проніна Г.М., Кулик В.П. <i>Огляд перекладацьких трансформацій (на матеріалі англійської та української мов)</i>	192
Сафонова Н.М. <i>Словник новочасних слів: комплексний аналіз прагматичної природи новоствореної лексики</i>	195
Сидоренко І.А. <i>Прагматичний аспект у сучасному вивченні ідіостилю автора художнього тексту</i>	200
Тимошук Н.М. <i>Концептосфера заголовків сучасних англомовних бестселерів</i>	203
Чжан Менвей <i>Слогани українських та китайських університетів у лінгвокультурному вимірі</i>	206
Tchystiak D.O. <i>Etudes mythologiques dans la conception linguistique d'Olexandre Potebnya et de ses disciples</i>	211
Sheverun N.V. <i>Main aspects of translating the English technical discourse titles into Ukrainian</i>	216
Шум О.В. <i>Індивідуальний стиль автора: значення доперекладацького аналізу художнього твору</i>	221
Shchypachova D.S. <i>Theoretical aspects of literal translation</i>	224

Список використаних джерел

1. Гайденко, Ю. О. (2018). *Семантико-прагматичний потенціал авторської мови та авторського мовлення Шарлотти Бінгхем*: дис. канд. філол. наук. Чернівці (с. 251).
2. Коткова, Л. І. (2017). *Ідіолект Володимира Винниченка: лексико-фразеологічні та стилістичні складники*: дис. канд. філол. наук. Ніжин (с. 247).
3. Сухова, А. В. (2017). *Англомовна новела (XIX–XX ст.): лінгвостилістичний та прагматичний аспекти*: дис. канд. філол. наук. Запоріжжя (с. 264).

Н. М. Тимошук,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

КОНЦЕПТОСФЕРА ЗАГОЛОВКІВ СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ БЕСТСЕЛЕРІВ

Заголовок як один з головних складників організації тексту неодноразово ставав об'єктом мовознавчих досліджень. На слушну думку С. Суворової, він є “стислою згортокою цілого твору” (Суворова, 2015). Будучи “квінтесенцією тексту” (Лютая, 2008), заголовок є винятковою багатофункціональною інформативною одиницею, яка має на меті не тільки стисло та влучно репрезентувати основну мету повідомлення (Разинкина, 1989), встановивши контакт з читачем, а й привернути увагу та викликати цікавість у адресата до теми повідомлення (Коваленко, 2002). Таким чином, виконуючи роль своєрідної реклами, заголовок є своєрідним орієнтиром для читача, основою для прийняття читацького рішення про ознайомлення чи не ознайомлення з твором (Яхонтова 2009). З огляду на той факт, що в епоху глобалізації прагматична роль заголовка набула першочергової важливості, питання

концептосфери заголовків сучасних англомовних бестселерів стає все більш **актуальним**.

Метою нашої розвідки є вивчення національної концептосфери шляхом аналізу базових концептів, що реалізуються в назвах бестселерів британських і американських авторів задля виокремлення основних елементів їх шкали цінностей.

У результаті нашого дослідження ми систематизували заголовки бестселерів з урахуванням базових концептів, які реалізуються в їх складі. Таким чином, можна виділити дві найбільш значущих концептосфери: концептосфера “людина”, складова 57% від загального числа вибірки, і концептосфера “навколишній світ” (43%).

Концептосфера “людина” містить її почуття, переживання, проблеми та вчинки. В її межах можна виділити окремі концепти. Найпоширенішим в нашому матеріалі є концепт “смерть” (17%): *“Treachery in death”* (J. D. Robb), *“This Side of the Grave”* (Jeaniene Frost), *“Dead or Alive”* (Tom Clancy). Номінативне поле аналізованого концепту також представлено лексемами, пов’язаними з потойбічним світом (*demon, hell, evil*), наприклад: *“Pale Demon”* (Kim Harrison), *“Hell’s Corner”* (David Baldacci), *“Deliver Us from Evil”* (David Baldacci). Концепт “любов” (13%) є другим за частотністю: *“Love You More”* (Lisa Gardner), *“Love Wins”* (Rob Bell), *“Eat, Pray, Love”* (Elizabeth Gilbert). Наступним є концепт “сім’я” (10%): *“Sisters”* (Elizabeth Fishel), *“Brother Odd”* (Dean Koontz), *“The Paris Wife”* (Paula McLain). Концепт “щастя” (7%) також дуже поширений, але зустрічається значно рідше ніж “смерть”: *“Happy Ever After”* (Nora Roberts), *“The Pursuit of Happiness”* (Douglas Kennedy). Загально відомо, що тема щастя є однією з основоположних цілей практично всього світового співтовариства. Далі представлений концепт “серце” (5%): *“Heart of the Matter”* (Emily Giffin), *“Your Heart Belongs to Me”* (Dean Koontz), і концепт “професія” (5%): *“The Lincoln Lawyer”* (Michael Connelly), *“The Spy”* (Clive Cussler), що підтверджує той факт, що професійна реалізації та кар’єра відіграють важливу роль в сучасному англомовному суспільстві.

Концепт “магія / таємниця” (18%) є найчастотнішим у концептосфері «навколишній світ»: “*A Discovery of witches*” (Deborah Harkness), “*Known and Unknown*” (Donald Henry), “*Remarkable creatures*” (Tracy Chevalier). Людям завжди не вистачає чудес в повсякденному житті, і тому незрозумілі явища з незмінною постійністю привертають величезну увагу читачів. Другу позицію посідає концепт “природа” (13%): “*The Forgotten Garden*” (Kate Morton), “*The Art of Racing in the Rain*” (Garth Stein), “*The Silent Sea*” (Clive Cussler). Наступним є концепт “тваринний світ” (12%): “*Half Broke Horses*” (Jeannette Walls at Simon & Schuster), “*Inside of a Dog*” (Alexandra Horowitz), “*Water for Elephants*” (Sara Gruen).

Висновки. Отже, в результаті виділення базових концептів, що реалізуються в назвах бестселерів британських і американських авторів, ми можемо зробити висновок про основні елементи шкали цінностей в цих суспільствах. Так, для британців і американців дуже важливі сім'я і любов, необхідна успішна професійна реалізація, їх цікавлять загадкові та містичні явища, тема природи і проблеми навколишнього світу є також одними з головних концептосфер заголовків сучасних англомовних бестселерів.

Перспективними та плідними видаються вектори аналізу спрямовані на подальші ґрунтовні дослідження концептосфер заголовків сучасних англомовних бестселерів.

Список використаних джерел

1. Коваленко, А. М. (2002). *Заголовок англомовного журнального мікротексту-повідомлення: структура, семантика, прагматика (на матеріалі тижневика Newsweek): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.04. “Германські мови”* (с. 8) К.: Київський національний лінгвістичний університет.

2. Лютая, А. А. (2008). *Современный газетный заголовок: структура, семантика, прагматика: автореф. на соиск. учен. степ. канд. филол. наук 10.02.01 “Русский язык”* (с. 16). Волгоград.

3. Разинкина, М. М. (1989). *Функциональная стилистика английского языка* (с. 17). М.: Высшая школа.

4. Суворова, С.А. (2015). *Структурно-семантичні особливості заголовків наукових праць: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.02. "Російська мова"* (с. 14). Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний ун-т імені Олеся Гончара.

5. Яхонтова, Т.В. (2009). *Лінгвістична генологія наукової комунікації: монографія* (с. 87). Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009.

Чжан Менвей,
аспірантка кафедри українського прикладного мовознавства
ЛНУ імені Івана Франка
(науковий керівник – к. філол. н., доц. Н. І. Станкевич)

СЛОГАНИ УКРАЇНСЬКИХ ТА КИТАЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ У ЛІНГВОКУЛЬТУРНОМУ ВИМІРІ

Освіта є важливою соціальною сферою в житті кожної розвиненої суспільної формації. Це основа інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку людини як особистості та найвищої цінності суспільства, а загалом – запорука майбутнього держави. Україна та Китай по-різному провадять освітню діяльність, проте вона однаково підлягає усім суспільно-політичним глобалізаційним процесам, що відбуваються у світовій спільноті.

Розвиток ринкових відносин, розширення освітнього простору навчальних закладів, їхня інтеграція в єдине світове середовище, бурхливий розвиток форм дистанційного навчання зумовив розширення сфери освітніх послуг, а відповідно й активізацію рекламної діяльності. Дослідження рекламного тексту у сфері освіти стосується, серед інших видів (проспектів, буклетів, рекламних плакатів, оголошень), і *слоганів* закладів вищої освіти, які є важливою частиною логосистеми корпоративної реклами. Особлива роль таких слоганів, порівняно з товарними, специфічний об'єкт позиціонування,